

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 88.442 van 29 juni 2000
in de zaken A. 87.456/XII-2292
87.457/XII-2293
87.458/XII-2294.

In zake : het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
gouverneur van de provincie LIMBURG,
dat woonplaats kiest bij
advocaat B. STAELENS,
kantoor houdende te BRUGGE,
Canadesen Hof,
Bevrijdingslaan 4/1

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door
het college van Provinciegouverneurs,
die woonplaats kiest bij
advocaat B. BRONDERS,
kantoor houdende te OOSTENDE,
E. Beernaertstraat 106.

tussenkomen de partij :

de gemeente VOEREN,
die woonplaats kiest bij
advocaat J. PEETERS,
kantoor houdende te LANDEN,
Brugstraat 17.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de gouverneur van de provincie Limburg, op 26 oktober 1999 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 25 augustus 1999 van het college van provinciegouverneurs waarbij een negatief advies wordt uitgebracht over het voorstel van de gouverneur van de provincie Limburg om een aantal besluiten van 12 februari 1999 van de gemeenteraad van Voeren, strekkende tot toekenning van een toelage aan een aantal

verenigingen, te vernietigen (de zaak G/A. 87.456/XII-2292);

Gezien het verzoekschrift dat het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de gouverneur van de provincie Limburg, op 26 oktober 1999 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 25 augustus 1999 van het college van provinciegouverneurs waarbij een negatief advies wordt uitgebracht over het voorstel van de gouverneur van de provincie Limburg om een aantal besluiten van 28 mei 1999 van de gemeenteraad van Voeren, waarbij aan de gemeenteontvanger opdracht wordt gegeven subsidies aan een aantal verenigingen uit te betalen, te vernietigen (de zaak G/A 87.457/XII-2293);

Gezien het verzoekschrift dat het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de gouverneur van de provincie Limburg, op 26 oktober 1999 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 25 augustus 1999 van het college van provinciegouverneurs waarbij een negatief advies wordt uitgebracht over het voorstel van de gouverneur van de provincie Limburg om twee facultatieve uitgaven op de gemeentebegroting voor het jaar 1999, goedgekeurd door de gemeenteraad van Voeren op 12 februari 1999, te verwerpen, meer bepaald een som van 10 100 BEF ingeschreven op artikel 330/332/01 ten voordele van de 'dierenbescherming Luik' en een toelage van 8 400 BEF ingeschreven op artikel 561/332/02 ten voordele van 'syndicat d'initiative' (de zaak G/A 87.458/XII-2294);

Gezien de gelijktijdig ingediende verzoekschriften, waarbij dezelfde verzoekende partij de vernietiging vordert van dezelfde beslissingen;

Gezien de nota's van de verwerende partij;

Gezien de verslagen opgemaakt door auditeur
D. MAREEN;

Gelet op de kennisgeving van de verslagen
aan partijen;

Gelet op de beschikkingen van 27 april 2000
waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 23 mei 2000;

Gehoord het verslag van staatsraad
A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat
B. STAELENS, die verschijnt voor de verzoekende partij,
van advocaat B. BRONDERS, die verschijnt voor de
verwerende partij, en van advocaat E. MATTERNE, die loco
advocaat J. PEETERS verschijnt voor de tussenkomende
partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur
D. MAREEN;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI,
hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State,
gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op de bij artikel 90, § 3, van de
gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste
adviezen van de auditeur-generaal;

Overwegende dat de gemeente VOEREN met drie
verzoekschriften van 23 november 1999 heeft gevraagd om
in de gedingen te mogen tussenkomen;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1.1. Op 12 februari 1999 stelt de gemeenteraad van Voeren de gemeentebegroting 1999 vast. Op artikel 330/332/01 wordt een bedrag ingeschreven van 10 100 BEF met de omschrijving : 'Toelage aan dierenbescherming Luik' en op artikel 561/332/02 een bedrag van 8 400 BEF met de omschrijving : 'Toelage aan syndicat d'initiative'.

1.1.2. Eveneens op 12 februari 1999 neemt de gemeenteraad van Voeren acht besluiten met betrekking tot de toewijzing aan verschillende verenigingen van de bedragen die op de begroting 1999 ingeschreven zijn onder de artikelen 330/332/01 (zie 1.1.1), 561/332/02 (zie 1.1.1.), 640/332/02 (landbouwverenigingen), 761/332/02 (jeugdverenigingen), 762/332/02 (culturele en ontspanningsverenigingen), 764/332/02 (sportverenigingen), 849/332/02 (sociale verenigingen), 879/332/02 (vogelverenigingen).

1.2. Op 22 maart 1999 schorst de gouverneur van de provincie Limburg de sub 1.1.2. genoemde besluiten op grond van de volgende motivering :

"Gelet op de gemeenteraadsbeslissingen van de gemeente Voeren van 12 februari 1999 waarbij een aantal toelagen worden toegekend zowel op naam, als globaal aan verscheidene verenigingen;

Gelet op het feit dat deze beslissingen op het provinciebestuur zijn toegekomen op 18 februari 1999;

Gelet op het schrijven van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden dd. 13 maart 1998 waarbij de minister de gouverneur verzoekt elke begroting van Voeren aan een grondig onderzoek te onderwerpen naar een eventuele discriminatie op basis van taalaanhorigheid bij de subsidiëring van bibliotheken, VZW's, verenigingen, clubs e.d. door het gemeentebesuur; dat de minister van Binnenlandse Aangelegenheden de gouverneur verzoekt de nodige maatregelen te nemen wanneer blijkt dat er bij de

subsi-diëring gediscrimineerd wordt ten opzichte van nederlandstalige initiatieven;

Overwegende dat uit de gemeenteraadsbeslissingen van 12 februari 1999 blijkt dat enkel toelagen worden toebedeeld aan franstalige verenigingen;

Overwegende dat artikel 10 van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt (cultuur-pactwet) en van het decreet van 28 januari 1974 betreffende het cultuurpact (cultuurpactdecreet) bepaalt dat 'bij ontstentenis van regels inzake erkenning en subsi-diëring in geld of natura van geregelde culturele activiteiten, alle toelagen en voordelen het voorwerp moeten zijn van een speciale begrotingspost op naam';

Overwegende dat artikel 13 van de cultuurpactwet en -decreet stelt dat 'de rechtsgelijkheid tussen de burgers, ongeacht hun overtuiging, moet worden gewaarborgd, wat betreft ondermeer de toekenning van prijzen, beurzen, leningen en om het even welke toelagen, de deelneming aan sportwedstrijden ...';

Overwegende dat de cultuurpactcommissie stelt dat discriminatie op ideologisch-filosofische motieven, en zelfs ongelijke behandeling tussen gebruikers om louter politieke of persoonlijke motieven, volledig in strijd is met de geest van het cultuurpact, zoals blijkt uit de hoofdstukken II, III en IV van de cultuurpactwet en -decreet, en artikel 13, lid 2;

Dat de reglementering inzake erkenning en subsi-diëring niet het voorwerp mag zijn van discriminatie en dat bij ontstentenis van dergelijk reglement de subsi-diëring alleszins niet het voorwerp mag zijn van enige discriminatie;

Overwegende dat artikel 13 van de wet van 16 juli 1973 en het decreet van 28 januari 1974 slechts een bijzondere toepassing is van het algemeen verbod van discriminatie, ingeschreven in de artikelen 10 en 11 van de gecoördineerde grondwet;

Dat artikel 10 van de gecoördineerde grondwet bepaalt dat 'er in de staat geen onderscheid van standen is en dat de Belgen gelijk zijn voor de wet' dat artikel 11 van de gecoördineerde grondwet bepaalt dat 'het genot van de rechten en vrijheden aan de Belgen zonder discriminatie verzekerd moeten worden; dat te dien einde de wet van het decreet inzonderheid de rechten en vrijheden van de ideologische en filosofische minderheden waarborgen'; dat artikel 131 van de gecoördineerde grondwet stipuleert dat 'de wet de regelen vaststelt ter voorkoming van elke discrimi-natie om ideologische en filosofische redenen';

Dat het gelijkheidsbeginsel of non-discriminatie-beginsel van de grondwet inhoudt dat allen die zich in dezelfde feitelijke toestand verkeren op dezelfde wijze moeten worden behandeld, met dien verstande dat een onderscheid naar bepaalde categoriën wel geoor-loofd is indien dit onderscheid niet willekeurig, dus

op grond van objectieve criteria kan worden verantwoord;

dat vastgesteld wordt dat bij de toekenning van de toelagen 1999 bij gemeenteraadsbeslissingen van 12 februari 1999 geen toelagen werden toebedeeld aan nederlandstalige verenigingen, zonder dat de gemeente hiervoor objectieve normen en argumenten aantoont;

dat hieruit blijkt dat de nederlandstalige verenigingen gediscrimineerd worden en dat het optreden van de gemeente als willekeurig beschouwd wordt, waardoor de rechtsgelijkheid tussen de burgers geschonden is;

dat aldus zowel de cultuurpactwet als de grondwet geschonden zijn;

Overwegende bovendien dat de wet van 14 november 1983 betreffende de controle op de toekenning en op de aanwending van sommige toelagen in artikel 9 stelt dat 'de wet niet van toepassing is op de toelagen met een waarde lager dan 50 000 frank, ..., onverminderd de verplichtingen volgend uit de bepalingen van de artikel 3 en 7, lid 1 van de wet, die in elk geval dwingend zijn';

Dat artikel 3 luidt als volgt : 'iedere trekker van een toelage moet de toelage gebruiken voor het doel waarvoor zij is toegekend en moet, tenzij hij erdoor of krachtens de wet van vrijgesteld is, het gebruik ervan rechtvaardigen';

Dat artikel 7 de gevallen bepaalt in dewelke de trekker gehouden is de toelage terug te betalen; dat dit onder meer het geval is als hij de toelage niet aanwendt voor het doel waarvoor zij hem werd toegekend;

Dat hieruit volgt dat de begunstigde verplicht blijft tot bestemmingsgericht gebruik en verantwoording en de verstrekker derhalve tot aanduiding van de aard, de omvang en de bestemming van de toelage;

Dat de gemeenteraadsbeslissingen van 12 februari 1999 geen aanduiding bevatten omtrent de aard noch de bestemming van de toelage;

Dat de wet van 14 november 1983 aldus eveneens geschonden is;

Gelet op de artikel 10 en 13 van de cultuurpactwet en -decreet;

Gelet op de artikelen 10, 11 en 131 van de gecoördineerde Grondwet;

Gelet op de artikelen 3, 7 lid 1 en 9 van de wet van 14 november 1983;

Gelet op de artikelen 117, 123, 2° en 264 van de Nieuwe gemeentewet;

Gelet op artikel 7 § 2 van het koninklijk besluit van 6 september 1988 tot vaststelling van de nadere regels van de werking van het college van provinciegouverneurs, ingesteld bij artikel 131 bis van de provinciewet";

1.3. Op 5 mei 1999 zendt de gouverneur van de provincie Limburg aan het college van provinciegouverneurs een voorstel tot verwerping van de twee sub 1.1.1. vermelde uitgaven op de begroting. Het voorstel luidt als volgt :

"Gelet op de beslissing van de gemeenteraad van Voeren, dd. 12 februari 1999 waarbij de begroting voor het dienstjaar 1999 werd aangenomen;

(...)

Overwegende dat de begroting en het meerjarig financieel beleidsplan in evenwicht zijn;

Gelet op het feit dat bij het nazicht van de gemeentebegroting 1999, vastgesteld bij besluit van de gemeenteraad van 12 februari 1999, blijkt dat er kredieten zijn ingeschreven die o.m. strijdig zijn met de cultuurpactwetgeving en het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel;

Overwegende dat de kredieten betrekking hebben op toelagen die de gemeente enkel heeft toegekend aan franstalige verenigingen;

Het betreft de volgende toelagen :

- de toelage voorzien op art. 330/332/01 aan société protectrice des animaux Liège voor een bedrag van 10.100 fr.

- de toelage voorzien op art. 561/332/02 aan syndicat d'initiative voor een bedrag van 8.400 fr.

Overwegende dat aan de nederlandstalige verenigingen geen toelagen werden bedeeeld. De gemeente toont hiervoor geen objectieve normen en argumenten aan, zodat dit neerkomt op een discriminatie van de laatstgenoemde verenigingen;

Gelet op het feit dat dergelijke subsidiëring dan ook strijdig is met artikel 13 van de cultuurpactwet dat stelt dat 'de rechtsgelijkheid tussen de burgers, ongeacht hun overtuiging, moet worden gewaarborgd, wat betreft ondermeer de toekenning van prijzen, beurzen, leningen en om het even welke toelagen, de deelneming aan sportwedstrijden, ...';

Overwegende dat volgens de cultuurpactcommissie discriminatie op ideologische-filosofische motieven, en zelfs ongelijke behandeling tussen gebruikers om louter politieke of persoonlijke motieven, volledig in strijd is met de geest van het cultuurpact, zoals blijkt uit de hoofdstukken II, III en IV en artikel 13, lid 2 van de cultuurpactwet;

Gelet op het feit dat dergelijke subsidiëring voorts strijdig is met de artikelen 11 en 131 van de gecoördineerde Grondwet;

Gelet op art. 11 van de gecoördineerde grondwet dat bepaalt dat 'het genot van de rechten en vrijheden aan de Belgen zonder discriminatie verzekerd moet worden; dat te dien einde de wet en het decreet

inzonderheid de rechten en vrijheden van de ideologische en filosofische minderheden waarborgen';

Gelet op art. 131 van de gecoördineerde Grondwet dat stipuleert dat 'de wet de regelen vaststelt ter voorkoming van elke discriminatie om ideologische en filosofische redenen';

Gelet op het feit dat het door de gemeente ingezonden gemeenteraadsbesluit dd. 12 februari 1999, inzake toekenning van de toelagen voor 1999 door mijn ambt reeds werd geschorst op grond van schending van artikel 13 van de cultuurpactwet dd. 16 juli 1973, van art. 11 en 131 van de gecoördineerde Grondwet en de artikels 3, 7 lid 1 en 9 van de wet van 14 november 1983 betreffende de controle op de toekenning en aanwending van sommige toelagen;

Gelet op het schrijven van Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, dd. 13 maart 1998 betreffende het begrotingsonderzoek naar discriminatie op basis van taalaanhorigheid bij subsidiëring;

Gelet op het advies van het in art. 131 bis van de Provinciewet bedoelde College van Provinciegouverneurs;

Dat bijgevolg ingevolge schending van art. 13 van de cultuurpactwet dd. 16 juli 1973 en art. 11 en 131 van de gecoördineerde grondwet de toelagen aan société protectrice des animaux Liège 1999 en aan syndicat d'initiative 1999 dienen te worden geschrapt;

Besluit :

Artikel 1. De facultatieve uitgaven voorzien op art. 330/332/01 ten bedrage van 10.100 fr. voor société protectrice des animaux Liège 1999 en de toelage voorzien op art. 561/332/01 van 8.400 fr. aan syndicat d'initiative worden uit de begroting verworpen.

Artikel 2. De begroting van de gemeente Voeren voor het dienstjaar 1999 wordt goedgekeurd als volgt :

(...)"

1.4.1. Op 28 mei 1999 handhaaft de gemeenteraad van Voeren de sub 1.1.2. vermelde beslissingen van 12 februari 1999. Als motief voor de handhaving wordt uiteengezet dat :

"- de beschuldiging van de Vlaamse minister van Binnenlandse aangelegenheid niet met de werkelijkheid strookt daar volgens zijn principe Voeren in Vlaanderen ligt en bijgevolg alle verenigingen tot hetzelfde nederlandstalig taalgebied behoren en dus Vlaamse verenigingen zijn.

- dat met de besluiten dd. 12.02.99 niet blijkt dat enkel toelagen verleend worden aan franstalige verenigingen maar aan Voerense verenigingen.
- dat het Ministerie van Vlaamse gemeenschap en het provinciebestuur enkel toelage verlenen aan nederlandstalige verenigingen te Voeren
- dat een Vlaamse vereniging een toelage weigerde en zelfs terugstortte aan de gemeente";

1.4.2. Eveneens op 28 mei 1999 geeft de gemeenteraad van Voeren -aangezien in het college van burgemeester en schepenen geen consensus was bereikt- in acht verschillende besluiten opdracht aan de gemeente-ontvanger om de verschillende toelagen, die met de sub 1.1.2. vermelde besluiten waren vastgelegd, aan de genoemde verenigingen uit te betalen.

1.5. Op 2 juni 1999 beraadslaagt het college van provinciegouverneurs over het sub 1.3. vermelde voorstel van de gouverneur. De notulen van de vergadering vermelden het volgende :

"1. Het College houdt zitting als administratieve overheid teneinde advies te verstrekken over het voorstel van de Gouverneur van de Provincie LIMBURG betreffende het voorstel tot verwerping (niet-goedkeuring) van facultatieve uitgaven, nominatief ingeschreven in de gemeentebegroting 1999, vastgesteld door de Gemeenteraad van VOEREN op 12 februari 1999.

Na kennisname van de motivering door de Gouverneur VAN LIMBURG, Mevrouw HOUBEN-BERTRAND en na beraadslaging wordt overgegaan tot geheime stemming overeenkomstig de artikelen 10 en 11 van het Huishoudelijk Reglement van het College van Provinciegouverneurs :

6 stembriefjes worden in de bus gevonden :

3 stembriefjes vermelden positief advies.

3 stembriefjes vermelden negatief advies.

De stembriefjes worden vernietigd.

Het advies wordt als volgt gemotiveerd :

Sommige leden merken op dat het dossier geen bewijs inhoudt van het feit dat door gelijkaardige Nederlandstalige verenigingen dit jaar een subsidieaanvraag werd ingediend, die niet werd toegekend.

Ook wordt gesteld dat in casu de wet van 1983, vermeld in het besluit, niet van toepassing is gezien het gaat om bedragen beneden de 50.000,-F.

Anderen daarentegen laten gelden dat de beslissing van de Gouverneur van LIMBURG vooral gebaseerd is op de schending van het grondwettelijk niet-discriminatiebeginsel en de niet-eerbiediging van het cultuurpact, en dat uit de verklaring van de Gouverneur duidelijk blijkt dat de Nederlandstalige verenigingen reeds jaren geen subsidies hebben ontvangen";

1.6. Op 14 juni 1999 zendt de gouverneur van de provincie Limburg een tweede voorstel tot verwerping van de twee hogergenoemde bedragen op de begroting 1999 naar het college van provinciegouverneurs. Het is als volgt gemotiveerd :

"(...)

Gelet op het advies van de Vaste Cultuurpactcommissie van 26 april 1999 inzake het dossiernummer 923, casus : gemeente Voeren - VVV De Voerstreek, waarbij de klacht tegen de verdeling van de cultuursubsidies voor het jaar 1998 door de gemeente Voeren, ontvankelijk en gegrond verklaard werd wegens een schending van de artikelen 3, 10 en 13 van de cultuurpactwet en van het cultuurpactdecreet;

Overwegende dat de gemeente Voeren het toekennen van haar betoelagingen aan de verenigingen voor het jaar 1999 op identieke wijze heeft doorgevoerd als voor het jaar 1998;

dat de Vaste Cultuurpactcommissie in haar advies van 26 april 1999 voornoemd, deze werkwijze van de gemeente Voeren heeft beoordeeld als strijdig met meerdere bepalingen van de cultuurpactwetgeving;

dat deze argumentatie eveneens kan aangevoerd worden met betrekking tot de wijze waarop de betoelaging voor het jaar 1999 is gebeurd;

Overwegende dat uit onderhavig advies aanvullende en andere argumentatie in deze aangelegenheid kan aangevoerd worden, met name in de miskenning van de artikelen 3, 6 en 7 van de cultuurpactwet en van het cultuurpactdecreet;

Overwegende dat aan de nederlandstalige verenigingen geen toelagen werden bedeed. De gemeente toont hiervoor geen objectieve normen en argumenten aan, zodat dit neerkomt op een discriminatie van de laatstgenoemde verenigingen;

Overwegende dat kandidaat-beneficianten voor een gemeentelijke toelage geen aanvraag hoeven in te dienen, evenmin als een jaarverslag of activiteitenoverzicht, vermits in casu het gemeentebestuur op eigen initiatief en naar eigen inzicht zelf de lijst der beneficianten opstelt;

Overwegende dat in die optiek zowel bij het indienen van een subsidieaanvraag als bij de

toekenning van de bedragen de rechtsgelijkheid niet gewaarborgd werd;

Overwegende dat de wettelijke inspraakverplichting, conform de artikelen 3, 6 en 7 van dezelfde wet en hetzelfde decreet evenmin door het gemeentebestuur werden nagekomen;

Overwegende dat in deze immers overeenkomstig artikel 3 van het cultuurpactdecreet de overheidsinstaties de gebruikers en alle ideologische en filosofische strekkingen moeten betrekken bij de voorbereiding en de uitvoering van het cultuurbeleid, overeenkomstig de modaliteiten van dit decreet;

dat verder overeenkomstig de artikelen 6 en 7 van hetzelfde cultuurpactdecreet elke overheid alle erkende representatieve verenigingen moet betrekken bij de voorbereiding en de uitvoering van het cultuurbeleid en dit door middel van een beroep te doen op passende bestaande of op te richten structuren;

dat de gemeente Voeren voormelde facultatieve betoelagingen nominatum in de gemeentebegroting heeft ingeschreven met miskennis van voormelde procedures;

Gelet op het feit dat in verdere orde kan gesteld worden dat dergelijke subsidiëring dan ook strijdig is met artikel 13 van de cultuurpactwet dat stelt dat 'de rechtsgelijkheid tussen de burgers, ongeacht hun overtuiging, moet worden gewaarborgd, wat betreft ondermeer de toekenning van prijzen, beurzen, leningen en om het even welke toelagen, de deelneming aan sportwedstrijden, ...';

Overwegende dat volgens de cultuurpactcommissie discriminatie op ideologische-filosofische motieven, en zelfs ongelijke behandeling tussen gebruikers om louter politieke of persoonlijke motieven, volledig in strijd is met de geest van het cultuurpact, zoals blijkt uit de hoofdstukken II, III en IV en artikel 13, lid 2 van de cultuurpactwet;

Gelet op het feit dat dergelijke subsidiëring voorts strijdig is met de artikelen 11 en 131 van de gecoördineerde Grondwet;

Gelet op art. 11 van de gecoördineerde Grondwet dat bepaald dat 'het genot van de rechten en vrijheden aan de Belgen zonder discriminatie verzekerd moet worden;

dat te dien einde de wet en het decreet inzonderheid de rechten en vrijheden van de ideologische en filosofische minderheden waarborgen';

Gelet op art. 131 van de gecoördineerde Grondwet dat stipuleert dat 'de wet de regelen vaststelt ter voorkoming van elke discriminatie om ideologische en filosofische redenen';

Gelet op het schrijven van Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, dd. 13 maart 1998 betreffende het begrotingsonderzoek naar discriminatie op basis van taalaanhorigheid bij subsidiëring;

Gelet op het advies van het in art. 131 bis van de Provinciewet bedoelde College van Provinciegouverneurs;

dat bijgevolg ingevolge schending van artikelen 3, 6, 7, 10 en 13 van de cultuurpactwet dd. 16 juli 1973 en de artikels 11 en 131 van de gecoördineerde grondwet de toelagen aan société protectrice des animaux Liège 1999 en aan syndicat d'initiative 1999 dienen te worden geschrapt";

1.7. Op 17 juni 1999 maakt de gouverneur van de provincie Limburg aan het college van provinciegouverneurs een voorstel over tot vernietiging van de sub 1.1.2. vermelde gemeenteraadsbesluiten. In dat voorstel neemt zij de motivering van haar schorsingsbesluit over en zij voegt er het volgende aan toe :

"dat bovendien kan verwezen worden naar het advies van de Vaste Cultuurpactcommissie van 26 april 1999 (dossier nr. 923 : VVV De Voerstreek - gemeente Voeren) waarbij de klacht tegen de verdeling van de cultuursubsidies voor het jaar 1998 door de gemeente ontvankelijk en gegrond verklaard wordt wegens schending van de artikelen 3, 10 en 13 van de cultuurpactwet en van het cultuurpactdecreet;

Overwegende dat de gemeente Voeren het toekennen van haar betoelagingen aan de verenigingen voor het jaar 1999 op identieke wijze heeft doorgevoerd als voor het jaar 1998; dat de vaste cultuurpactcommissie in haar advies van 26 april 1999 voornoemd deze werkwijze van de gemeente Voeren heeft beoordeeld als strijdig met meerdere bepalingen van de cultuurpactwetgeving;

Dat deze argumentatie eveneens kan aangevoerd worden met betrekking tot de wijze waarop de betoelaging van het jaar 1999 is gebeurd";

1.8. Op 21 juni 1999 schorst de gouverneur de sub 1.4.2. vermelde gemeenteraadsbesluiten betreffende de betalingsbevelen. Het is als volgt gemotiveerd :

"Gelet op de beslissingen van de gemeenteraad van Voeren van 28.05.1999 houdende betalingsmandaten voor de gemeentelijke toelagen van 1999;

Gelet op het feit dat deze beslissingen op het provinciebestuur zijn toegekomen op 1 juni 1999;

Gelet op de gemeenteraadsbeslissingen van de gemeente Voeren van 12 februari 1999 waarbij een

aantal toelagen worden toegekend zowel op naam, als globaal aan verscheidene verenigingen;

Gelet op het besluit van 22 maart 1999 waarbij de beslissingen van de gemeente Voeren dd. 12 februari 1999, worden geschorst;

Gelet op de gemeenteraadsbeslissing van de gemeente Voeren van 28 mei 1999 waarbij de beslissing van 12 februari 1999, houdende toekenning van toelagen zowel op naam als globaal aan verscheidene verenigingen, wordt gehandhaafd;

Gelet op het schrijven van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden dd. 13 maart 1998 waarbij de minister de gouverneur verzoekt elke begroting van Voeren aan een grondig onderzoek te onderwerpen naar een eventuele discriminatie op basis van taalaanhorigheid bij de subsidiëring van bibliotheken, VZW's, verenigingen, clubs e.d. door het gemeentebestuur; dat de minister van Binnenlandse Aangelegenheden de gouverneur verzoekt de nodige maatregelen te nemen wanneer blijkt dat er bij de subsidiëring gediscrimineerd wordt ten opzicht van nederlandstalige initiatieven;

Overwegende dat uit de gemeenteraadsbeslissingen van 12 februari 1999 blijkt dat enkel toelagen worden toebedeeld aan franstalige verenigingen;

Overwegende dat de gemeente Voeren het toekennen van haar betoelagingen aan de verenigingen voor het jaar 1999 op identieke wijze heeft doorgevoerd als voor het jaar 1998;

dat de vaste cultuurpactcommissie in haar advies van 26 april 1999 (dossier nr. 923 : VVV De Voerstreekgemeente Voeren) deze werkwijze van de gemeente Voeren heeft beoordeeld als strijdig met meerdere bepalingen van de cultuurpactwetgeving;

dat immers in het advies van de Vaste Cultuurpactcommissie van 26 april 1999 de klacht tegen de verdeling van de cultuursubsidies voor het jaar 1998 door de gemeente ontvankelijk en gegrond verklaard wordt wegens schending van de artikelen 3, 10 en 13 van de cultuurpactwet en van het cultuurpactdecreet;

dat deze argumentatie eveneens kan aangevoerd worden met betrekking tot de wijze waarop de betoelaging van het jaar 1999 is gebeurd;

Overwegende dat artikel 10 van de wet van 16 juli 1973 (cultuurpactwet) bepaalt dat bij ontstentenis van regels inzake erkenning en subsidiëring in geld of natura van geregelde culturele activiteiten, alle toelagen en voordelen het voorwerp moeten zijn van een speciale begrotingspost op naam;

Overwegende dat artikel 13 van de cultuurpactwet stelt dat 'de rechtsgelijkheid tussen de burgers, ongeacht hun overtuiging, moet worden gewaarborgd, wat betreft ondermeer de toekenning van prijzen, beurzen, leningen en om het even welke toelagen, de deelneming aan sportwedstrijden, ...';

Overwegende dat de cultuurpactcommissie stelt dat discriminatie op ideologisch-filosofische motieven, en zelfs ongelijke behandeling tussen gebruikers om louter politieke of persoonlijke motieven, volledig in strijd is met de geest van het cultuurpact, zoals blijkt uit de hoofdstukken II, III en IV van de cultuurpactwet, en artikel 13, lid 2 van de wet;

Overwegende dat artikel 11 van de gecoördineerde grondwet bepaalt dat 'het genot van de rechten en vrijheden van de Belgen zonder discriminatie verzekerd moet worden; dat te dien einde de wet en het decreet inzonderheid de rechten en vrijheden van de ideologische en filosofische minderheden waarborgen';

Overwegende dat artikel 131 van de gecoördineerde grondwet stipuleert dat 'de wet de regelen vaststelt ter voorkoming van elke discriminatie om ideologische en filosofische redenen';

dat vastgesteld wordt bij de toekenning van de toelagen 1999 bij gemeenteraadsbeslissingen van 12 februari 1999 geen toelagen werden toebedeeld aan nederlandstalige verenigingen, zonder dat de gemeente hiervoor objectieve normen en argumenten aantoonst;

dat hieruit blijkt dat de nederlandstalige verenigingen gediscrimineerd worden en dat het optreden van de gemeente als willekeurig beschouwd wordt, waardoor de rechtsgelijkheid tussen de burgers geschonden is;

dat aldus zowel het cultuurpact als de grondwet geschonden zijn.

Overwegende bovendien dat de wet van 14 november 1983 betreffende de controle op de toekenning en de aanwending van sommige toelagen in artikel 9 stelt dat 'de wet niet van toepassing is op de toelagen met een waarde lager dan 50.000,-Bfr...., onverminderd de verplichtingen volgend uit de bepalingen van de artikels 3 en 7, lid 1 van de wet, die in elk geval dwingend zijn';

dat artikel 3 luidt als volgt : 'Iedere trekker van een toelage moet de toelage gebruiken voor het doel waarvoor zij is toegekend en moet, tenzij hij erdoor of krachtens de wet van vrijgesteld is, het gebruik ervan rechtvaardigen';

dat artikel 7 de gevallen bepaalt in dewelke de trekker gehouden is de toelage terug te betalen; dat dit onder meer het geval is als hij de toelage niet aanwendt voor het doel waarvoor zij hem werd toegekend;

dat hieruit volgt dat de begunstigde verplicht blijft tot bestemmingsgericht gebruik en verantwoording en de 'verstrekker' derhalve tot aanduiding van de aard, de omvang en de bestemming van de toelage;

dat de gemeenteraadsbeslissingen van 12 februari 1999 geen aanduiding bevatten omtrent de aard noch de bestemming van de toelage;

(...)"

1.9. Op 7 juli 1999 rechtvaardigt de gemeenteraad van Voeren de geschorste besluiten met volgende motivering :

"Gelet op het feit dat de Vlaamse Gemeenschap en het provinciebestuur met het medeweten van de Provinciegouverneur enkel Vlaamse verenigingen te Voeren subsidieert;

Dat de Vlaamse Gemeenschap en het provinciebestuur en de gouverneur op kop bijgevolg de grondwet m.n. artikelen 11 en 131 en de hoofdstukken II, III en IV en artikel 13 lid 2 van de cultuurpactwet niet naleven;

Gelet op het feit dat de etnische taalzuivering door het provinciebestuur en de Vlaamse Minister van Binnenlandse aangelegenheden stelselmatig uitgevoerd worden;

Dat het geboden is om een tegengewicht te vormen, hoe bescheiden dan ook tegen het zwarte vlaamse Overwicht;

Gelet op het feit dat het schorsingsbesluit niet ondertekend was door de Gouverneur en dus de jure en de facto niet bestaat";

1.10. Op 7 juli 1999 beraadslaagt het college van provinciegouverneurs over :

- het tweede voorstel van de gouverneur van Limburg om twee uitgaven op de begroting 1999 te verwerpen (agendapunt 1) en over

- het voorstel van de gouverneur van Limburg om de gemeenteraadsbesluiten van 12 februari 1999 houdende de toekenning van toelagen aan een aantal verenigingen te vernietigen (agendapunt 2).

Het college besluit in de twee gevallen om zijn beslissing uit te stellen tot de volgende vergadering en bij die bespreking dan de documenten te betrekken waarvan "sommige leden" de overlegging vragen. Het gaat om :

- "- het Advies van de Vaste Nationale Cultuurpact-commissie van 26 april 1999;
- de eventuele schriftelijke aanvragen om subsidies, die ingediend zijn door Nederlandstalige en Franstalige Verenigingen bij de gemeente VOEREN en de eventuele antwoorden van de gemeente;

- de begroting van de gemeente VOEREN";

1.11. Op 28 juli 1999 zendt de gouverneur van Limburg aan het college van provinciegouverneurs een voorstel om ook de gemeenteraadsbesluiten van 28 mei 1999 te vernietigen. De motivering is identiek aan deze uit het schorsingsbesluit, geciteerd sub 1.8.

1.12. Er wordt niet betwist dat, ten gevolge van de sub 1.9. vermelde beslissing van het college van provinciegouverneurs, de gouverneur van de provincie Limburg het dossier van de zaak vervolledigd heeft. Zij heeft een afschrift bezorgd van 29 aanvragen van verenigingen die voor 1999 gemeentelijke subsidies wensten te krijgen en die haar bezorgd waren door het Dienstencentrum Voeren 2000.

De provinciegouverneur heeft voorts op 24 augustus 1999 aan de voorzitter van het college van provinciegouverneurs medegedeeld dat de gemeente Voeren nog niet geantwoord had op haar vraag of en welke verenigingen (Vlaams en Franstalige) er voor 1999 om een toelage hadden gevraagd, maar dat zij vanwege de burgemeester van Voeren wel een 20 augustus 1999 gedagtekende brief ontvangen had waarin deze erop wees dat het de bedoeling was van het gemeentebestuur van Voeren "in zekere mate deze negatieve discriminatie (van de Franstalige culturele centra en verenigingen door de Vlaamse overheid) te corrigeren door een beleid van positieve discriminatie te voeren ten gunste van de Franstalige verenigingen", dat sommige Nederlandstalige verenigingen sinds verschillende jaren een toelage van de gemeente ontvangen "bijvoorbeeld De Sprinter", dat de Koninklijke Harmonie Sint-Cecilia uit 's Gravenvoeren in 1998 de toelage aan de gemeente heeft teruggestort, daarmee een "eerste poging tot heroriëntatie (kelderend)" en dat ook Franstalige aanvragen soms ongunstig geadviseerd worden.

1.13. Op 25 augustus 1999 bespreekt het college van provinciegouverneurs de drie vragen om advies die hem door de gouverneur van de provincie Limburg zijn voorgelegd : Punt 3 van de agenda gaat over het (tweede) voorstel van verwerping van twee facultatieve uitgaven op de begroting 1999, punt 4 over het voorstel tot vernietiging van de gemeenteraadsbesluiten van 12 februari 1999 (de vastlegging van toelagen) en punt 6 over de het voorstel tot vernietiging van de gemeenteraadsbesluiten van 28 mei 1999 (de betalingsopdrachten aan de gemeenteontvanger).

Over elk van de genoemde agendapunten vermelden de notulen in identieke bewoordingen wat volgt :

"Sommige leden van het College zijn van mening dat :

- het advies van de Vaste Nationale Cultuurpact-commissie dat bijgevoegd is bij het dossier, irrelevant is, aangezien het betrekking heeft op de subsidies 1998 en niet op de subsidies 1999 waarover het thans gaat;
- het dossier geen enkel bewijsstuk bevat dat er aanvragen van Nederlandstalige verenigingen ingediend geweest zouden zijn en verworpen geweest zouden zijn vóór het stemmen van de begroting door de Gemeenteraad;
- er herhaald dient te worden dat in 1998, een Vlaamse vereniging (Sint Cecilia) een subsidie van 45.000 BEF gekregen heeft en het geweigerd heeft en dat een Vlaamse vereniging (De Sprinter) zonder probleem gesubsidieerd werd gedurende meerdere jaren;
- de Gouverneur van LIMBURG opgemerkt heeft dat er geen maatregelen genomen geweest waren betreffende de subsidies toegekend in 1998.

Een aantal leden laten gelden :

- dat uit de voorgelegde documenten onomstotelijk blijkt dat het gemeentebestuur van VOEREN aan een aantal Franstalige verenigingen een toelage toekent, en niet aan de Nederlandstalige verenigingen (op één uitzondering na) wat duidelijk een discriminatie inhoudt;
- dat de datum van de indiening van de aanvragen niet relevant is vermits de kandidaatsbeneficianten voor een gemeentelijke toelage geen aanvraag hoeven in te dienen omdat het gemeentebestuur op eigen initiatief en naar eigen

inzicht zelf de lijst der beneficianten opstelt;

- dat, zoals de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie in haar advies d.d. 26.04.1999 stelt zowel bij het indienen van een subsidieaanvraag als bij de toekenning van de bedragen de rechtsgelijkheid niet gewaarborgd werd, noch de bepalingen van de artikelen 10 en 13 van de Cultuurpactwet en het Cultuurpactdecreet werden nageleefd;
- dat, zoals de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie in het voorgenoemd advies stelt, de wettelijke inspraakverplichting conform de artikelen 3, 6 en 7 van dezelfde wet en hetzelfde decreet evenmin door het gemeentebestuur werden nagekomen;
- dat tot voorgenoemd advies werd beslist door de Nationale Cultuurpactcommissie met 13 stemmen voor en 6 onthoudingen, wat een ruime meerderheid bij een paritair samengestelde commissie inhoudt.

Deze leden nemen het overwegend gedeelte van dit advies integraal over.

Na kennisname van de motivering door de Gouverneur VAN LIMBURG Mevrouw HOUBEN-BERTRAND en na beraadslaging wordt overgegaan tot geheime stemming overeenkomstig de artikelen 10 en 11 van het Huishoudelijk Reglement van het College van Provinciegouverneurs :

6 stembriefjes worden in de bus gevonden :

3 stembriefjes vermelden positief advies.

3 stembriefjes vermelden negatief advies.

Ingevolge artikel 131 bis, 4^e lid van de Provinciewet, wordt het advies als negatief beschouwd.

De stembriefjes worden vernietigd";

Van dat negatief advies wordt thans de schorsing van tenuitvoerlegging gevorderd.

2.1. Overwegende dat de drie vorderingen betrekking hebben op maatregelen die, in het kader van het administratief toezicht op de gemeente Voeren, genomen zijn met betrekking tot de toekenning van facultatieve subsidies door de gemeente; dat de drie bestreden beslissingen in identieke termen gesteld zijn, dat de verzoekende partij er dezelfde middelen tegen aanvoert en dat de tussenkomende partij dezelfde exceptie formuleert; dat er reden is om, althans in de schorsingsprocedure, de drie vorderingen samen te behandelen;

2.2. Overwegende dat de schorsing van de tenuitvoerlegging van het met de eerste vordering bestreden besluit de ruimste uitwerking heeft; dat immers enerzijds de vastleggingsbesluiten van 12 februari 1999, die in die vordering aan de orde zijn, ook betrekking hebben op de bedragen die in de begroting waren gegroepeerd als een subsidie voor de dierenbescherming Luik en voor het 'syndicat d'initiative' (beslissing waarvan sprake in het tweede beroep) terwijl anderzijds de betalingsbevelen van 28 mei 1999 (beslissingen waarvan sprake in het derde beroep) alleen maar de uitvoering van die vastleggingsbesluiten bewerkstelligen; dat al de beslissingen van de gemeenteraad (de inschrijving van gelden op de begroting, de vastlegging van die gelden en de betaalbaarstelling ervan) zo nauw met elkaar verbonden zijn dat de schorsing van een toezichtsmaatregel ten aanzien van één onder hen de juridische logica, volgens welke de subsidiëring van de gemeentelijke verenigingen verloopt, doorbreekt; dat in die zin de schorsing van het negatief advies over de vernietiging van de vastleggingsbesluiten een afspiegeling moet krijgen op de andere ook voor de Raad van State bestreden beslissingen; dat de Raad van State zich dan ook, ten gronde, beperkt tot het onderzoek van de eerste vordering;

3.1. Overwegende dat de tussenkomende partij de vordering onontvankelijk acht omdat overeenkomstig artikel 82 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen de Gemeenschappen en de Gewesten in rechte vertegenwoordigd worden door de regering terwijl in dit geval het geding voor het Vlaamse Gewest ingesteld is door de gouverneur van de provincie Limburg; dat zij van oordeel is dat, in zoverre aangenomen wordt dat artikel 265 van de nieuwe gemeentewet aan de gouverneur van de provincie Limburg een zelfstandige bevoegdheid toegekend heeft om in aangelegenheden die het gewoon

administratief toezicht betreffen het Vlaamse Gewest te vertegenwoordigen, die wetsbepaling strijdig is met de hogere rechtsnorm van artikel 82 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen; dat zij in dat verband vraagt dat aan het Arbitragehof een prejudiciële vraag zou gesteld worden over de miskenning door artikel 265 van de nieuwe gemeentewet van artikel 82 van de genoemde bijzondere wet;

3.2. Overwegende dat de Raad van State in de door de tussenkomende partij geschetste problematiek reeds standpunt ingenomen heeft, meer bepaald in de arresten nr. 74.292 en 74.293 van 16 juni 1998 (overw. 2.3.1.) en nr. 81.546 en 81.547 van 30 juni 1999 (overw. 3.1.3.1.), gewezen ten aanzien van dezelfde procespartijen; dat de argumentatie van de tussenkomende partij er in de huidige stand van het geding niet toe noopt dat standpunt af te vallen; dat de vordering *ratione personae* ontvankelijk ingesteld is;

3.3. Overwegende, wat het verzoek betreft van de tussenkomende partij om aan het Arbitragehof een prejudiciële vraag te stellen, dat artikel 26, § 1, 1° van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof het stellen van een prejudiciële vraag beperkt tot de gevallen waarin wordt aangevoerd dat een wet de bevoegdheidsverdelende bepalingen tussen de Staat, de Gemeenschappen of de Gewesten schendt; dat in dit geval geen schending wordt aangevoerd van een dergelijke bevoegdheidsverdelende bepaling, maar wel van artikel 82 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen waarin het in rechte treden van de Gemeenschappen en de Gewesten is georganiseerd; dat om die reden de vraag van de tussenkomende partij verworpen wordt;

4. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

5.1. Overwegende dat de verzoekende partij in het eerste middel onder meer aanvoert dat het bestreden advies niet steunt op draagkrachtige motieven en dat de verwerende partij het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden heeft; dat zij haar redenering opbouwt vanuit de premisse dat de gemeente Voeren "een resem Franstalige (...) en géén enkele Nederlandstalige vereniging (subsidieert)", hetgeen in rechte niet kan zodat de verwerende partij "zonder meer een aantal argumenten bijeen gesprokkeld heeft om toch maar te doen wat redelijkerwijze onmogelijk kan, nl. een negatief advies verlenen"; dat zij dan de volgende kritiek uitbrengt op de verschillende aspecten van de motivering die het negatief advies onderbouwen: het eerste motief (het advies van de Nationale Cultuurpactcommissie heeft betrekking op de subsidies voor het jaar 1998 en is daarom irrelevant) raakt kant noch wal -het is "een schoolvoorbeeld van kennelijke en bijna ongeoorloofde onredelijkheid"-, want de situatie voor het jaar 1999 is perfect analoog met die van het jaar 1998 en het is "evident" dat de provinciegouverneur een recidiverend gemeentebestuur wijst op een helder en duidelijk advies over een identieke situatie uit het voorgaande jaar 1998; het tweede motief (het dossier bevat geen bewijs van aanvragen van Nederlandstalige verenigingen die zouden ingediend en verworpen zijn vooraleer de gemeenteraad de begroting goedkeurde) is naast de

kwestie want vooreerst is het indienen van een aanvraag, evenmin als een jaarverslag of een activiteitenoverzicht, verplicht en er bestaat in de gemeente zelfs geen reglement terzake, vervolgens heeft de gemeente Voeren elk onderzoek geweigerd -wat strijdig is met "elk algemeen beginsel van behoorlijk bestuur"- zodat het bewijs niet voorligt dat ook Franstalige verenigingen op een weigeringsbeslissing zouden gestoten zijn en tenslotte gaat dat motief tegen het dossier in aangezien het handhavingsbesluit van de gemeenteraad stelt dat "er gediscrimineerd wordt als tegengewicht tegen het 'zwarte overgewicht' van Vlaanderen"; het derde motief (de Vlaamse vereniging "Sint-Cecilia" heeft in 1998 een subsidie van 45 000 BEF geweigerd en de Vlaamse vereniging "De Sprinter" wordt sinds jaren gesubsidieerd) mist, in zoverre de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie de juridische fouten in de subsidieregeling voor 1998 heeft aangetoond, deugdelijke grond en spreekt, in zoverre het verwijst naar de subsidieregeling uit de voorgaande jaren, het eerste motief tegen; daarenboven, op zich beschouwd, kan de beslissing van een vereniging om te weigeren een subsidie te aanvaarden aan het bestuur het recht niet verlenen om een discriminatie verder door te zetten, zoals de burgemeester in zijn brief aan de gouverneur van de provincie Limburg heeft toegegeven en is de verwijzing naar de subsidiëring van 'De Sprinter' als zijnde een Nederlandstalige vereniging in feite onjuist omdat blijkt dat die vereniging door de Vaste Cultuurpactcommissie als een 'société colombo-phile' aangemerkt is; ook het vierde motief (de gouverneur van Limburg heeft in 1998 geen maatregelen getroffen) is niet te rijmen met het eerste motief, het gaat in tegen het advies van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie en daarenboven belet het niet optreden van de toezichthoudende overheid in één geval niet dat zij bij een volgende vastgestelde onwettigheid -dan nog op verzoek van de minister- niet meer zou mogen optreden;

5.2. Overwegende dat de verwerende partij daarop eerst in het algemeen antwoordt dat de secretaris van het college van provinciegouverneurs de soms tegenstrijdige motieven, verwoord door de individuele leden van het college, "met respect voor het geheim van de stemming" in het verslag heeft opgeschreven, hetgeen betekent dat er geen acht kan geslagen worden op de zogenaamde tegenstrijdigheid die de verzoekende partij ontwaart in de motieven die het negatief advies onderbouwen; dat zij daarna de kritiek van de verzoekende partij tegen de neergeschreven motieven als volgt weerlegt: (1) het college van provinciegouverneurs heeft niet beslist dat de situatie van 1999 gelijk of analoog was aan die van 1998; integendeel, het heeft de situatie voor 1999 afzonderlijk bestudeerd -hetgeen blijkt uit de vraag van de leden van het college naar de overlegging van schriftelijke subsidieaanvragen voor 1999- en het kwam in die omstandigheden aan de gouverneur van Limburg toe om het bewijs te leveren dat er ook voor 1999 vooropgesteld was dat er geen subsidieaanvragen moesten gebeuren, hetgeen zij "blijkens de opgenomen motieven" niet gedaan heeft; dat de gemeente Voeren de aanbevelingen van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie niet zou nageleefd hebben doet niets af aan de vaststelling dat dat advies betrekking heeft op de betoelaging voor het jaar 1998; (2) een discriminatoire behandeling vanwege het gemeentebestuur zou enkel aan de orde zijn indien concreet zou bewezen worden dat aan een Nederlandstalige of een Vlaamse vereniging een toelage zou geweigerd zijn; de weinig coöperatieve houding van het gemeentebestuur ten overstaan van de gouverneur van de provincie Limburg kan aan de leden van het college van provinciegouverneurs niet ten kwade worden geduid zodat om die reden het tweede motief nog niet onwettig is; (3) de verzoekende partij toont niet aan dat de gemeente Voeren discriminerend optreedt tegen bepaalde verenigingen; zij toont zelfs niet aan dat alle betoelaagde verenigingen

Franstalige verenigingen zijn; het feit dat het advies van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie door het college opgevraagd is toont aan dat de leden van het college het advies ook zorgvuldig gelezen hebben en het polemisch woordgebruik van de burgemeester en de gemeenteraad van Voeren doet niets af aan de besluitvorming in hoofde van de leden van het college van provinciegouverneurs; (4) de gouverneur van Limburg is in 1998 niet opgetreden tegen het gemeentebestuur van Voeren; dat betekent niet dat zulks een geldig motief kan zijn om in 1999 niet op te treden, maar in ieder geval is optreden slechts mogelijk als er een onwettigheid vastgesteld wordt; trouwens, dit motief ondersteunt enkel de bewering van discriminatoir optreden;

5.3. Overwegende dat de tussenkomende partij zich beperkt tot de stelling dat de notulen van de vergadering aantonen welke argumentering "elk lid van het college" ontwikkeld heeft, dat de motivatie van ieder individu niet tot het besluit mag leiden dat alle motieven die tijdens het debat naar voren zijn geschoven het negatief advies ondersteunen en dat de verwijzing naar het irrelevante van het advies van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie voor het jaar 1998 "pertinent en correct (is) en op dienstige en afdoende wijze het negatief advies (onderbouwt)";

5.4.1. Overwegende dat de geheime stemming waarmee de bestreden beslissing tot stand gekomen is niet belet dat de Raad van State onderzoekt of de veruitwendigde motieven een deugdelijke grondslag vormen voor het bestreden besluit; dat de in het bestreden besluit neergeschreven motieven de weergave zijn van een aantal meningen die door onderscheiden leden van het college van provinciegouverneurs tijdens de vergadering zijn geuit; dat, aangezien enkel de eerste vier vermelde motieven het aan de stemming verbonden eindresultaat,

met name een negatief advies aan de gouverneur van Limburg, kunnen onderbouwen, de Raad van State in het kader van het aangevoerde middel moet onderzoeken of één van die motieven de basis lijkt te kunnen vormen voor dat negatief advies;

5.4.2. Overwegende dat het eerstvermelde motief een antwoord is op de voorlegging, door de gouverneur van de provincie Limburg, van het advies nr. 923 van 26 april 1999 van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie (hierna : de Cultuurpactcommissie); dat in dat advies, gegeven over een door de VVV De Voerstreek ingediende klacht tegen een besluit van 12 februari 1998 van de gemeenteraad van Voeren betreffende de toekenning van de jaarlijkse financiële steun aan een aantal culturele verenigingen voor het jaar 1998, de commissie vastgesteld heeft dat de gemeente bij het indienen van de subsidieaanvragen en bij het toekennen van de bedragen de rechtsgelijkheid niet gewaarborgd heeft en de artikelen 10 en 13 van het Cultuurpactdecreet en van de Cultuurpactwet geschonden heeft; dat zij de klacht gegrond bevonden heeft en aan de gemeente aanbevolen heeft de subsidieverdeling te laten gebeuren volgens objectieve normen;

Overwegende dat het college van provinciegouverneurs het advies van de cultuurpactcommissie irrelevant vindt voor de onderhavige zaak omdat het betrekking heeft op een ander dienstjaar; dat evenwel de deugdelijkheid van het motief het bestaan van objectieve redenen veronderstelt die, inhoudelijk, het college van provinciegouverneurs konden toelaten de situatie die aan de provinciegouverneur voorlag toen zij een voorstel tot vernietiging formuleerde anders te beoordelen dan de situatie die aan de Cultuurpactcommissie voorgelegd was; dat de Raad van State in de uitleg die de verwerende partij in haar nota met opmerkingen op dat vlak

verstrekt die objectieve redenen niet onderkent aangezien hij niet inziet hoe -zoals in de nota wordt betoogd- een vraag om uitleg vanwege het college van provinciegouverneurs aan de gemeente Voeren de verhouding tussen die gemeente en haar ingezetenen kan beïnvloeden; dat daaruit volgt dat het eerste motief het negatief advies niet lijkt te kunnen dragen;

5.4.3. Overwegende, wat het tweede motief betreft, dat de verwerende partij gevolgd kan worden in zoverre zij aanneemt dat een discriminatoire behandeling door het gemeentebestuur van Voeren slechts aan de orde kan zijn wanneer aangetoond wordt dat Nederlandstalige verenigingen geen subsidie hebben gekregen; dat zulks, om reden dat de gemeente m.b.t. de hier aan de orde zijnde subsidiëring geen op haar rustende verplichting nakomt, slechts mogelijk is wanneer bewezen wordt dat dergelijke verenigingen hun interesse bij het bestuur kenbaar gemaakt hebben, dat zij dus een aanvraag bij het gemeentebestuur hebben ingediend;

Overwegende dat de verwerende partij zich vergenoegt met de vaststelling dat het haar voorgelegde dossier geen bewijs bevat van een tijdig ingediende subsidieaanvraag vanwege een Nederlandstalige vereniging; dat, aangezien het administratief dossier dat de verwerende partij aan de Raad van State voorgelegd heeft niet toelaat zich een idee te vormen over de stukken waarover het college van provinciegouverneurs precies beschikte toen het die vaststelling deed, de Raad van State dat standpunt van de verwerende partij niet kan bevestigen; dat ook niet wordt ingezien hoe de verwijzing -door de verwerende partij in haar nota met opmerkingen- naar de onwil van het gemeentebestuur van Voeren om aan de gouverneur van Limburg documenten mede te delen, voor het college van provinciegouverneurs een reden kan zijn om een van de gouverneur van Limburg

afwijkend standpunt in te nemen; dat immers het college van provinciegouverneurs, op dezelfde wijze als de gouverneur van de provincie Limburg, optreedt in het kader van het administratief toezicht op de gemeente Voeren, dat zijn taak er wel in bestaat na te gaan of de gouverneur van Limburg op correcte wijze haar toezichtsbevoegdheid gebruikt maar dat zulks zeker niet kan betekenen dat het college ermee kan volstaan zich onverschillig op te stellen tegenover onwil van het gemeentebestuur omdat die onwil ook zijn eigen bevoegdheid aanbelangt;

Overwegende daartegenover, dat de gouverneur van de provincie Limburg aan het college van provinciegouverneurs een reeks in het Nederlands gestelde subsidieaanvragen heeft opgestuurd, waarvan een aantal de datum 13 januari 1999 dragen; dat de verwerende noch de tussenkommende partij de echtheid van die stukken betwisten; dat de tussenkommende partij ook niet betwist dat die subsidieaanvragen daadwerkelijk en tijdig, d.w.z. vooraleer de bevoegde organen een beslissing over de subsidieverdeling troffen, aan het gemeentebestuur zijn bezorgd en dat de gemeenteraad er bij het toekennen van de subsidies aan voorbijgegaan is; dat die houding van het gemeentebestuur van Voeren trouwens ook blijkt uit de teneur van de overwegingen die in het handhavingsbesluit van 7 juli 1999 zijn vermeld en uit de brief van 20 augustus 1999 van de burgemeester van Voeren aan de gouverneur van Limburg; dat ook vastgesteld wordt dat het college van provinciegouverneurs bij de bespreking van 27 augustus 1999 over al die gegevens beschikte;

Overwegende dat aldus moet worden vastgesteld dat de verwerende partij bij de beraadslaging over het voorstel tot vernietiging van de subsidiebesluiten van de gemeenteraad van Voeren wel degelijk over informatie beschikte dat Nederlandstalige aanvragen tot

subsubidiëring aan de gemeente waren voorgelegd; dat, had zij twijfels over de vraag of de gemeente wel te gepasten tijde over de subsidieaanvragen beschikte, zij bijkomende informatie had kunnen inwinnen die dan eventueel een negatief advies had kunnen onderbouwen; dat in die omstandigheden de vaststelling dat geen bewijs voorligt -of dat de gemeente Voeren geen bewijs voorgelegd heeft- van tijdig ingediende subsidieaanvragen door Nederlandstalige verenigingen geen rechtsgeldig motief lijkt te kunnen vormen om de provinciegouverneur te beletten haar toezichtsbevoegdheid uit te oefenen;

5.4.4. Overwegende, wat het derde motief betreft, dat de wijze waarop de gemeente in het verleden verenigingen gesubsidieerd heeft evident geen geldig motief kan vormen om voor 1999 hetzij aan diezelfde vereniging hetzij aan een gehele groep verenigingen die een aanvraag hadden ingediend al of niet subsidies te verlenen; dat de verwijzing naar de subsidiëring van de duivenmaatschappij De Sprinter ook niet volstaat om de beweerde discriminatie te ontkrachten; dat daarvoor aangegeven had moeten worden waarom aan de door de gouverneur van Limburg voorgelegde subsidieaanvragen is voorbijgegaan; dat het derde motief het negatief advies niet lijkt te kunnen onderbouwen;

5.4.5. Overwegende, wat het vierde motief betreft, dat het niet optreden door de provinciegouverneur tegen handelingen van het gemeentebestuur in het jaar 1998 aan dat gemeentebestuur geenszins een recht, zelfs geen aanspraak, verleent om voor het jaar 1999 eenzelfde handelwijze te volgen; dat in een eventueel gedogen voor het jaar 1998 dan ook geen geldig motief gevonden kan worden om aan de provinciegouverneur te verbieden voor het jaar 1999 een toezichtsmaatregel te treffen; dat zich daar nog bij voegt dat de provinciegouverneur, op het

ogenblik dat zij haar ontwerp van vernietigingsbesluit aan de verwerende partij voorlegde, met het advies van 26 april 1999 van de cultuurpactcommissie over een bijkomend gegeven beschikte dat haar standpunt inhoudelijk kon staven; dat ook het vierde motief het negatief besluit niet lijkt te kunnen dragen;

5.5. Overwegende, samenvattend, dat geen van de redenen naar dewelke het bestreden besluit verwijst een adequate verantwoording lijkt te bevatten voor het negatief advies; dat het middel ernstig is;

6.1. Overwegende, wat het moeilijk te herstellen ernstig nadeel betreft, dat de verzoekende partij aanvoert dat zij niet moet blijven verdragen dat haar bevoegdheid geparalyseerd wordt door een negatief advies dat kant noch wal raakt, dat zij akkoord gaat met de overwegingen die de Raad van State in de arresten nr. 74.292 en 74.293 van 16 juni 1998 reeds heeft gemaakt en dat de omstandigheid dat het bestreden besluit nu wel "enige uitdrukkelijke motivering" bevat het bestaan van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel niet kan wegnemen omdat die motivering inhoudelijk bekeken niet voldoet; dat zij ook stelt dat tegen het discriminerend optreden van de gemeenteraad van Voeren slechts nuttig ingegaan kan worden als er snel opgetreden wordt, d.w.z. vooraleer de subsidies uitbetaald zijn, wat niet meer het geval zal zijn als de gewone annulatieprocedure gevolgd moet worden terwijl het Vlaamse Gewest ook niet moet verdragen dat haar bevoegdheid gekrenkt wordt gedurende de gehele periode dat het annulatieberoep op een uitspraak wacht;

6.2. Overwegende dat de verwerende partij erop wijst dat naar haar oordeel de middelen niet ernstig zijn en dat de duur van de beroepsprocedure op zich geen nadeel vormt; dat zij vaststelt dat de verzoekende

partij voor het jaar 1998 geen initiatieven genomen heeft en dat om die reden haar ontsteltenis over het onwettig optreden van de gemeente Voeren weinig geloofwaardig overkomt;

6.3. Overwegende dat de tussenkomende partij betoogt dat in tal van materies de gouverneur van Limburg vanwege het college van provinciegouverneurs een eenparig gunstig advies gekregen heeft; dat zij ook stelt dat dezelfde problematiek reeds meer dan tien jaar geleden aan de orde was, dat de gouverneur toen niet gesproken heeft over het bestaan van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel (arrest nr. 33.242 van 17 oktober 1989) en dat zij -de provinciegouverneur van Limburg- in feite reeds veel vroeger had kunnen optreden;

6.4. Overwegende dat het bestreden besluit de gouverneur van de provincie Limburg verhindert het gemeenteraadsbesluit, waarbij aan een aantal verenigingen subsidies worden toegekend, op grond van de door hem opgegeven motieven te vernietigen; dat hiervoor uiteengezet is waarom de door de verwerende partij aangevoerde motieven aan dat besluit geen rechtmatige grondslag lijken te kunnen geven; dat, die gegevens voor ogen, vastgesteld wordt dat de provinciegouverneur van Limburg op onregelmatige wijze belemmerd wordt haar wettelijke bevoegdheid in het kader van het administratief toezicht op een gemeente uit te oefenen; dat die belemmering op de voorgrond treedt bij de vaststelling dat gemeenteraadsbesluiten die aan het algemeen toezicht onderworpen zijn, principieel uitvoerbaar zijn, terwijl het administratief toezicht aan de hogere overheid precies de mogelijkheid biedt om op zeer korte termijn definitief standpunt in te nemen over de vraag of de gemeenteoverheid correct van haar autonomie gebruik gemaakt heeft; dat de gouverneur van de provincie Limburg die

belemmering niet moet blijven dulden totdat de Raad van State ten gronde uitspraak heeft gedaan;

7. Overwegende dat de voorwaarden vervuld zijn voor het bevelen van de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van het college van provinciegouverneurs over het voorstel van de gouverneur van de provincie Limburg om de acht besluiten van 12 februari 1999 van de gemeenteraad van Voeren waarbij voor het jaar 1999 aan bepaalde verenigingen een subsidie wordt verleend, te vernietigen; dat, zoals sub 2.2. uiteengezet, er ook reden is om de andere twee -hier bestreden en op identieke wijze gemotiveerde- beslissingen van het college van provinciegouverneurs met betrekking tot het voorstel om twee artikels van de begroting 1999 te verwerpen en om de acht bevelen tot betaling van de toelagen te vernietigen, te schorsen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De zaken nrs. 87.456/XII-2292, 87.457/XII-2293, en 87.458/XII-2294 worden, althans wat de schorsing betreft, gevoegd.

Artikel 2.

Het verzoek tot tussenkomst in de drie vorderingen van de gemeente VOEREN wordt ingewilligd.

Artikel 3.

Bevolen wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging van de besluiten van 25 augustus 1999 van het college van provinciegouverneurs waarbij een negatief advies wordt uitgebracht over :

- het voorstel van de gouverneur van de provincie Limburg om de bedragen ingeschreven op de artikelen 330/332/01 en 561/332/02 van de begroting 1999 van de gemeente Voeren te verwerpen,
- het voorstel van dezelfde gouverneur om acht besluiten van 12 februari 1999 van de gemeenteraad van Voeren houdende toekenning van subsidies aan verenigingen te vernietigen,
- het voorstel van dezelfde gouverneur om acht besluiten van 28 mei 1999 van de gemeenteraad van Voeren waarbij de gemeenteontvanger eerme wordt gelast de subsidies aan de verenigingen uit te betalen te vernietigen.

Artikel 4.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vorderingen tot schorsing wordt uitgesteld.

De kosten van de tussenkomst in de schorsingsprocedures, bepaald op vijftienduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negenentwintig juni 2000, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	J. BAERT,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

D. VERBIEST.